

کبد، بزرگترین ارگان داخل شکمی بوده که نقش مهمی در دفع سموم بدن، ساخت پروتئینهای مهمی چون آلبومین، فاکتورهای انعقادی خون، تولید انرژی و تنظیم متابولیسم به عهده دارد.

هپاتیت به معنای التهاب کبد بوده که توسط عوامل مختلفی همچون عوامل ویروسی، الکل، دارو ها، سموم مختلف و چاقی ایجاد می شود. هپاتیت C یک عفونت کبدی است که توسط ویروس هپاتیت سی (HCV) ایجاد شده و از طریق تماس با خون فرد آلوده منتقل می شود. در برخی از مبتلایان، بیماری کوتاه مدت بوده اما در بیش از نیمی از افراد مبتلا، عفونت مزمن شده و به صورت هپاتیت C مزمن می شود.

افراد مبتلا به هپاتیت C چه علائمی دارند؟

بسیاری از افراد مبتلا به هپاتیت C بدون علامت بوده و از ابتلای خود به بیماری بی اطلاع هستند و اغلب به صورت اتفاقی به هنگام انجام آزمایشات روتین و یا اهدای خون متوجه بیماری خود می شوند.

به طور میانگین از هر ۳ یا ۴ نفر مبتلا به هپاتیت C، تنها یک نفر در ۶ ماه اول علائمی نشان می دهد. که این مرحله به عنوان هپاتیت C حاد شناخته می شود. عفونت حاد HCV، بیماری کوتاه مدت بوده که در طی ۶ ماه پس از آلوده شدن به ویروس از بین می رود.

شایعترین علائم هپاتیت C حاد شامل:

۱- تب

۲- خستگی

۳- از دست دادن اشتها

۴- درد در ناحیه شکم و معده

۵- زردی چشم و پوست

در حدود ۷۵٪ ویروس بعد از ۶ ماه همچنان داخل بدن می ماند، که به آن هپاتیت مزمن گفته می شود.

علائم هپاتیت مزمن شامل:

۱- احساس خستگی دائمی

۲- سوء هاضمه

۳- تیره شدن رنگ ادرار

۴- نفخ و درد شکم

۵- درد عضلانی و درد مفاصل

۶- خارش پوست

۷- مشکلاتی در حافظه کوتاه مدت، تمرکز و انجام کارهای پیچیده ذهنی مانند محاسبات ذهنی

۸- نوسانات خلقی

۹- افسردگی و اضطراب

در صورت عدم درمان هپاتیت مزمن، عفونت می تواند باعث فیبروز و در نهایت سیروز کبدی شود.

علائم سیروز:

یرقان، استفراغ خونی، مدفوع تیره و تجمع مایع در پا، شکم

راه انتقال هپاتیت C: تماس با خون فرد آلوده باعث انتقال می شود.

چه افرادی بیشتر در معرض خطر ابتلا هستند؟

۲- کارکنان مراکز درمانی و بیمارستان ها بیشتر از سایرین در معرض ابتلا به ویروس هپاتیت C قرار دارند. در حین اقداماتی چون اسکوپی ها، انواع جراحی ها و ... (و باید دقت داشته باشند تا خون ریخته شده بر روی سطوح را با ضد عفونی کننده های مناسب پاک کنند.

۱- انتقال از مادر به کودک در حین بارداری (هپاتیت C از طریق شیر مادر بدون خونریزی از نوک سینه قابل انتقال نمی باشد.

۳- از آنجایی که HCV به ندرت در مایع منی و واژن وجود دارد، خطر انتقال آن از طریق رابطه جنسی کم است. ولی در صورت وجود زخم های تناسلی، خطر انتقال HCV را افزایش می دهد.

۲- استفاده از سرنگ مشترک جهت تزریق مواد مخدر داخل وریدی

۵- وارد شدن تصادفی سرنگ و سوزن آلوده به پوست

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی قزوین

مرکز آموزشی درمانی ولایت

هپاتیت C

دفتر پرستاری

واحد آموزش سلامت

تابستان ۱۴۰۵

در صورت داشتن سوال در منزل، ساعت ۸ تا ۱۴ با شماره تلفن

۰۲۷-۳۳۷۹۰۶۲۰-۰۲۸ داخلی ۵۰۹۷ واحد آموزش سلامت

تماس بگیرید. (همه روزه بجز ایام تعطیل)

پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت

هپاتیت C واکسن ندارد؛ اما با رعایت اصول بهداشتی به طور ۱۰۰٪ قابل پیشگیری و در صورت ابتلا کاملاً قابل درمان است.

۱- هرگز از وسایل شخصی برنده دیگران (تیغ، ژilet، مسواک، ناخن گیر) استفاده نکنید.

۲- زخم‌ها و بریدگی‌های پوستی را با چسب زخم یا پانسمان بپوشانید.

۳- تتو، خالکوبی، سوراخ کردن و حجامت را فقط در مراکز معتبر و با سوزن/تیغ یک بار مصرف انجام دهید.

۴- در آرایشگاه‌ها مطمئن شوید برای هر فرد از تیغ نو و استریل استفاده می‌شود.

۵- از مصرف مشترک سرنگ و تجهیزات تزریق جداً خودداری کنید.

۶- رعایت محافظت (کاندوم) در روابط جنسی پرخطر الزامی است.

اقدام فوری در صورت بریدگی با جسم آلوده به خون:

۱. محل را فوراً با آب و صابون بشویید (زخم را فشار ندهید).

۲. در کوتاه‌ترین زمان به اورژانس یا پزشک مراجعه کنید.

راه های انتقال

- ❖ سوراخ کردن بینی
- ❖ خالکوبی، تتو و حجامت در مراکز غیر بهداشتی و توسط ابزار غیر استریل
- ❖ استفاده از تجهیزات اصلاح صورت و بدن به صورت مشترک، تیغ، ریش تراش که خون فرد مبتلا روی آن وجود دارد.
- ❖ دریافت خون و فرآورده های خونی آلوده به ویروس

هپاتیت C از این راه‌ها منتقل نمی‌شود:

- دست دادن، روبوسی و در آغوش گرفتن
- ظروف غذای مشترک، آب و غذا
- سرفه، عطسه یا نیش حشرات

تشخیص هپاتیت: به سادگی و تنها با یک آزمایش خون انجام می‌شود.

۱- **آزمایش خون اول:** بررسی سابقه مواجهه با ویروس

۲- **آزمایش خون تکمیلی (در صورت نیاز):** بررسی فعال بودن ویروس در خون و شروع درمان